

دستورالعمل فنی زنیان

مقدمه:

زنیان گیاهی است علفی و یکساله متعلق به خانواده چتریان (*Umbelifera*) با نام علمی *Cuyum. Copticum Benth* است. ساقه زنیان مستقیم، استوانه شکل و در طول آن شیارهای متعددی وجود دارد. ساقه ضعیف، برگها بطور متناوب در طول ساقه پراکنده اند. گلها کوچک، سفید رنگ و در چترهای مرکب بصورت مجتمع می باشند. میوه آن فندقه دو قسمتی است. میوه زنیان بوی مطبوعی دارد که ناشی از وجود اسانس (تیمول) است.

توصیه های زراعی

تاریخ کاشت:

زنیان گیاهی است مدیترانه ای و در طول دوره رویش به هوای گرم و آفتابی نیازمند است . در اکثر نواحی بطور طبیعی رویش می نماید. در مناطقی که دارای زمستان های ملایم هستند کاشت در فصل پاییز (آبان) را توصیه می نمایند. باتوجه به ارزیابی انجام گرفته در منطقه سیستان گیاه داروئی زنیان یکی از گیاهان داروئی مستعد برای زراعت بود به گونه ای که این گیاه در شرایط آب و هوایی منطقه سیستان هم در کشت پاییزه و هم در کشت بهاره به خوبی رشد می نماید. این گیاه داخل منطقه سیستان به نام اجغون شناخته شده است. در کشت پاییزه بدلیل بیشتر بودن طول دوره رشد بوته ها از رشد به مراتب بیشتر برخوردار بودند و عملکرد حاصله نیز نسبت به کشت بهاره بیشتر می باشد. استفاده از کودهای شیمیایی بخصوص ازت بصورت سرک در مراحل ساقه دهی نقش عمده ای در افزایش عملکرد بذر خواهد داشت.

روش کاشت:

از آنجا که بذور زنیان از قوه رویشی مناسبی برخوردارند، کشت مستقیم در زمین اصلی نتایج مطلوبی دارد. کشت زنیان به صورت ردیفی وبا استفاده از ردیف کار غلات انجام می گیرد. در زمین های با بافت سبک آبیاری پس از کشت نتیجه خوبی به همراه دارد. اما در منطقه سیستان که غالب بافت خاک سنگین است و احتمال سله بستن خاک پس از آبیاری می باشد توصیه میشود که کشت بصورت هیرمکاری صورت گیرد.

فاصله ردیف ۲۵-۳۰ سانتی متر ، عمق کاشت ۲-۳ سانتی مترو مقدار بذور ۱۵-۲۰ کیلو برای یک هکتار توصیه میشود.

کود:

استفاده از کود های شیمیایی بخصوص ازت بصورت سرک در مراحل ساقه دهی نقش عمده ای در افزایش عملکرد بذر خواهد داشت. میزان کود مورد نیاز بهتر است پس از انجام آزمایش های خاکشناسی توصیه گردد.

علف هرز:

وجین علفهای هرز دراوائل رشد ضروری می باشد

زمان برداشت:

میوه های زنیان بطور همزمان نمی رسند، ابتدا بذرهای چتری اصلی و سپس بذرهای قسمتهای دیگر می رسند برداشت می تواند در یک مرحله یا دو مرحله انجام شود. برداشت دو مرحله ای وقتی است که پیش از ۴۰ درصد میوه ها رسیده باشند. در مرحله اول برداشت گیاهان از ارتفاع ۱۰ سانتی متری سطح زمین برداشت و پس از ۴-۵ روز که رطوبت آنها کم شود اقدام به برداشت نهایی میشود. عملکرد میوه زنیان بسته به شرایط اقلیمی ۰/۴ تا ۱ تن درهکتار گزارش گردیده است. در حالیکه در منطقه سیستان بالای ۲تن عملکرد دانه این گیاه بود.